

2 Good Food, een goed geoliede strategie

4 Regenwater? Gratis water

5 Waterbeheer, een bron van nieuwe beroepen?

Kort bericht:
Seminarie over regenwaterbeheer aan de bron

6 Opdracht 'goedkeuring inventaris bodemtoestand' volbracht

7 Kort bericht: Energiepremies 2016

8 Kort bericht: De Week zonder pesticiden Nieuwe wetgeving

Beter produceren, goed eten

VOEDING

Een derde van de voedselproductie in de wereld wordt verspild, heel wat voedingsmiddelen komen van de andere kant van de planeet tegen een waanzinnig hoge kostprijs voor het milieu... De uitdagingen zijn enorm! Daarom lanceert het Brussels Gewest de *Good Food*-strategie – om over te schakelen op een duurzaam voedingssysteem. Het Gewest wil alle Brusselse professionals die dat willen bij de *Good Food*-dynamiek betrekken.

Acties gedurende 5 jaar voor alle actoren

Via deze strategie wil het Gewest uitwisselingsruimte creëren voor het delen van ervaringen, synergieën bevorderen en partnerschappen tussen de verschillende schakels van de keten doen ontstaan om de overschakeling van de markt op *Good Food* aan te moedigen. Deze overschakeling omvat een actieplan van 5 jaar, waarover we u regelmatig zullen informeren.

Lokaal produceren in Brussel?

Jazeker, boomgaarden, kippenhokken, stadsboerderijen, productie op daken... hebben in Brussel hun plaats en kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van een heuse lokale voedselproductie. Wat is de bedoeling? Duurzaam produceren, een gezondere voeding produceren, de milieukosten van het vervoer terugdringen, de sociale banden versterken... De sector kan nog verder worden ontwikkeld, en vormt ook een echte bron van jobs.

Door deze productie in en rond de stad zou het Gewest tegen 2035 maar liefst 30% van zijn behoefte aan fruit en groenten moeten kunnen dekken. Om deze ambitieuze doelstelling te bereiken, wil het Gewest projectbeheerders ondersteunen, opleiden en begeleiden met het oog op duurzame, innoverende en efficiënte initiatieven.

De strategie wil deze gevarieerde productieplekken toegankelijker maken, maar ook de bestaande landbouwgronden in het Brussels Gewest en in de rand behouden.

Good Food, een goed geoliede strategie

(vervolg van pagina 1)

VOEDING

Good Food, lokale en kwaliteitsvolle producten.

Duurzame voeding ontwikkelen in Brussel is goed, maar ze moet ook beschikbaar, toegankelijk en zichtbaar worden gemaakt! Het mogelijk maken om het *Good Food*-aanbod te identificeren, de sector helpen om de beschikbaarheid van *Good Food* in nieuwe of bestaande distributieruimten te bevorderen, grootkeukens en restaurants bijstaan in het aanpassen van hun menu's om meer *Good Food*-maaltijden aan te bieden, zijn belangrijke strategische uitdagingen.

De ontwikkeling van korte ketens de jongste jaren bewijst dat de vraag naar lokale en kwaliteitsvolle producten in Brussel reëel is en toeneemt. Het Gewest wil deze tendens dan ook stimuleren door het *Good Food*-aanbod meer zichtbaarheid te geven en de ondernemers te helpen om nog een stap verder te gaan. In samenwerking met de sectorfederaties zullen voor de verschillende schakels van de keten specifieke tools worden ontwikkeld.

Het Gewest wil de vraag naar gezonde voeding stimuleren.

De ontwikkeling van korte ketens de jongste jaren bewijst dat de vraag naar lokale en kwaliteitsvolle producten in Brussel reëel is en toeneemt.

De vraag stimuleren

Om de cirkel rond te maken, is het nodig dat de consument naar voeding van duurzame productie vraagt en bereid is om zijn dagelijkse voedingsgewoonten aan te passen. De ontwikkeling van biologische of lokale markten en winkels bewijst dat een dergelijke vraag bestaat en almaar toeneemt, maar het blijft nodig om de burger te sensibiliseren voor nieuwe voedingsgewoonten.

En op lange termijn is het cruciaal om de toekomstige generaties bij deze overgang te betrekken, te werken met lokale partnerschappen in de wijken, en al deze *Good Food*-initiatieven zichtbaar te maken. Het Gewest zal onder andere praktijkworkshops, animaties en communicatiecampagnes ontwikkelen om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen.

Voedselverspilling verminderen en de toegang tot voeding verbeteren!

Een van de grote uitdagingen van een duurzaam voedingssysteem is het ver-

minderen van voedselverspilling. Jaarlijks komt 134.000 ton organisch afval in de vuilnisbak terecht! Deze verspilling heeft niet alleen een aanzienlijke impact op het milieu, maar ook op de economie. Het Gewest heeft zich als doel gesteld om deze verspilling tegen 2020 met 30% te verminderen. Er wordt in de eerste plaats ingezet op preventie van verspilling aan de bron, en voor moeilijk te vermijden verspilling zullen initiatieven voor de inzameling en herbesteding van onverkochte producten worden ondersteund.

Bent u handelaar en weet u niet wat te doen met uw onverkochte voedingsmiddelen? Laat voedselhulporganisaties ze benutten. Hoe? Er bestaan tools om schenkers en begunstigen van voedseloverschotten met elkaar in contact te brengen (zie kader Schenkingsbeurs).

UCM-loket voor duurzame voeding

Bent u actief in de voedingssector en hebt u nood aan specifiek advies om uw gamma van bioproducten uit te breiden? Om een lokale leverancier te vinden? Neem dan contact op met het loket voor duurzame voeding van de UCM, een Franstalige werkgeversorganisatie.

In Brussel zijn meer dan 33.000 personen – horecaprofessionals, groot- en kleinhandelaars – professioneel betrokken bij de voedselketen. De zelfstandigen en bedrijfsleiders in deze sector worden geconfronteerd met heel wat verplichtin-

Van producent tot consument, de kortste weg verloopt via lokale jobs.

gen. Daarom heeft de UCM een 'apart loket' voor duurzame voeding opgericht – dienstverlening op maat, waarbij experts ten dienste staan van professionals.

Het loket duurzame voeding biedt een drievoudige (Franstalige) dienstverlening:

- Begeleiding op maat om u het leven gemakkelijker te maken en tegemoet te komen aan de eisen van het FAVV.
- Hulp om verspilling terug te dringen en 'duurzaam' te produceren.
- Netwerking, om korte ketens en lokale producten te bevorderen.

Interesse? Neem dan contact op met de UCM (Pierre-Étienne Durieux, pe.durieux@ucm.be, 0471 12 81 08)

Ondernemersparcours duurzame voeding (in het Frans)

Hebt u zin om te ondernemen en de uitdaging van duurzame voeding aan te gaan? Neem dan deel aan het ondernemersparcours duurzame voeding!

Doorlopend of 'à la carte' loodst een dynamisch parcours met 4 modules u doorheen de hele voedingssector (productie, verwerking, distributie van voedingsproducten, horeca, opleiding, sensibilisering...), tot aan de oprichting van uw eigen onderneming.

Naargelang uw behoeften kunt u meerdere modules kiezen. Deze collectieve modules, die elk 3 uur duren, lopen gelijk met uw individuele begeleiding. Ze zijn bedoeld om uw voedingsproject te versterken.

De collectieve modules vinden plaats in Village Partenaire, Fernand Bernierstraat 15, 1060 Brussel. Interesse? Inschrijving via parcoursad@groupeone.be, 02 537 44 44

Een van de grote uitdagingen van een duurzaam voedingssysteem is het verminderen van voedselverspilling. Jaarlijks komt 134.000 ton organisch afval in de vuilnisbak terecht!

Schenkingsbeurs

Dagelijks moeten in Brussel tonnen nog perfect eetbare voedingsmiddelen uit het verkoopcircuit worden gehaald, terwijl voedselhulporganisaties worden geconfronteerd met een groeiende vraag van mensen die in armoede leven.

In samenwerking met Komosie en Level IT heeft de Federatie van de Maatschappelijke Diensten een informaticatool ontwikkeld waarmee handelaars en voedselhulpactoren met elkaar in contact worden gebracht.

Het multisectorale platform stelt drie lussen voor:

- Het met elkaar in contact brengen van donateurs die hun overschotten of onverkochte producten aanbieden, en voedselhulporganisaties die deze donaties online kunnen reserveren.
- Het in kaart brengen van de voedselhulpactoren.
- Tools voor de organisatie van weerkerende lokale partnerschappen, bijvoorbeeld tussen een supermarkt en een sociaal restaurant.

Door deel te nemen gaan de ondernemingen en organisaties een ethisch engagement aan en beperken ze hun milieu-impact. Dat levert hen een dubbele winst op: ze kunnen de btw van de geschonken voedingsmiddelen aftrekken en de kosten voor de verwerking van hun afval, verminderen.

Meer info: www.schenkingsbeurs.be

Het RABAD

Werkt u in de voedingssector en volgt u de *Good Food*-strategie? Weet dan dat u niet de enige bent! Sluit u aan bij het netwerk van Brusselse actoren voor een duurzame voeding, het Rabad. Dat groepeerd ondernemingen en organisaties met activiteiten die een link hebben met duurzame voeding in al haar diversiteit: biologische landbouw, korte ketens, ambachtelijke producten, vegetarisme, eerlijke handel, voedselverspilling, gezonde voeding, enz.

Het netwerk werd opgericht in 2007 en telt inmiddels een vijftigtal producenten, verwerkers, distributeurs, restauranthouders, verenigingen, adviesbureaus, enz.

Het netwerk wil zijn leden helpen om hun kennis te delen, het wil samenwerking bevorderen en collectieve projecten ondersteunen.

Om de knowhow en activiteiten van zijn leden te verruimen, stelt het Rabad zich sinds 2016 eveneens tot doel de verbindingsactoren (overheden, scholen, verenigingen, enz.) op te leiden en hen werkinstrumenten aan te reiken opdat ze samen met hun respectievelijke doelgroepen zelf projecten rond duurzame voeding zouden kunnen opstarten.

Het Rabad organiseert regelmatig activiteiten om zijn leden te verenigen en de verbindingsactoren op te leiden.

Meer informatie vindt u op www.rabad.be

Meer info? Raadpleeg dan de samenvattende brochure of het volledige document van de *Good Food*-strategie: www.leefmilieu.brussels/news/beter-produceren-goed-eten-dat-de-good-food-strategie-van-het-gewest Op zoek naar informatie over de actoren inzake duurzame voeding in Brussel, en over de lopende acties? Bezoek dan de portaalsite www.goodfood.brussels/nl

Regenwater? Gratis water

WATER, KRINGLOOPECONOMIE

Als professional betaalt u voor uw waterverbruik een prijs die steeds dichterbij de reële kosten komt te liggen, vooral omdat de bijdrage voor de zuivering van afvalwater erin vervat is. Hebt u reeds overwogen om uw verbruik van leidingwater te verminderen door voor een gedeelte regenwater te recupereren? Hieronder vindt u enkele technieken om toe te passen bij de bouw of renovatie van uw gebouw.

Grote hoeveelheden regenwater zorgen regelmatig voor verstoppingen van de verzamelbekkens in de buurt van uw kantoor of werkplaats. Al dat water wordt afgevoerd naar de zuiveringsstations. Door te zorgen voor minder regenwater in de bekkens, verbetert het zuiveringsproces en verminderen de kosten. Hierdoor verkleint u op termijn het overstromingsrisico, dat bestaat omdat de bodem steeds minder waterdoorlatend is. Dat zijn twee vliegen in een klap.

Overstromingen vermijden

Het bouwen van kantoorgebouwen, woningen, werkplaatsen, wegen, tunnels en collectieve voorzieningen – zoals scholen, kinderdagverblijven en supermarkten – met andere woorden, het dicht verstedelijken van een relatief beperkt gebied als dat van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heeft de bodem grotendeels ondoorlaatbaar gemaakt en het overstromingsrisico verveelvoudigd. In bepaalde gedeelten van Brussel komen ondergelopen werkplaatsen en kelders vaak voor, met alle mogelijke economische en financiële gevolgen van dien voor de gebruikers.

Met deze uitdagingen geconfronteerd, onderneemt het Gewest actie voor een beter waterbeheer. Water is immers een hulpbron die zich quasi ogenblikkelijk omzet in afval en dus moet worden gezuiverd alvorens opnieuw te kunnen worden gebruikt. Hieronder vindt u een beknopt overzicht van de tools die het Gewest te uwer beschikking stelt om u te helpen het water in uw voordeel te beheren.

Het Gewest werkt ook aan een breder dienstenaanbod in verband met water. Daarbij streeft het ernaar om beroepen in verband met water in te passen in de kringlooeconomie. Hieronder leest u de getuigenis van Etienne Duquenne, verantwoordelijk voor de tuindienst van boerderij Nos Pillifs, die ook waterwerken doet.

Water, een hulpbron om zuinig mee om te gaan

Bij het beheren van water zijn er twee belangrijke aandachtspunten.

Eenzijds de door regen veroorzaakte overstromingen beperken, en dus ook de schade die regen toebrengt aan infrastructuur en milieu.

Anderzijds drinkwater toegankelijk en kwaliteitsvol houden, onder meer door de lozing van afvalwater te beperken.

Iedereen kan zijn bijdrage daartoe leveren. In de Gids Duurzame Gebouwen vindt u een reeks fiches over de volgende thema's:

- **Het waterbeheer verbeteren in duurzame gebouwen en op het perceel:** bij een renovatie- of bouwproject het beheer van regenwater op het perceel optimaliseren, door rationeel gebruik te maken van water, regenwater op te vangen en het waterbeheer op het perceel (op de site en in de gebouwen) te verbeteren.
- **Beheer van regenwater op het perceel** De ondoorlaatbaarheid van oppervlakken zoveel mogelijk beperken, regenwater

Het waterbekken: een buffertechniek die waardevol is voor het landschap.

opvangen om het te gebruiken of terug te brengen in de natuurlijke omgeving via insijpeling of verdamping, of het vasthouden en langzaam afvoeren naar het rioolnet of de oppervlaktewateren.

• Rationeel omgaan met water

De waterinstallatie zodanig ontwerpen dat het verbruik wordt geminimaliseerd maar de kwaliteit van het water behouden blijft.

• Hergebruik van hemelwater

Een systeem invoeren voor de opvang, opslag en distributie van regenwater voor activiteiten die geen drinkwater vergen (besproeien, onderhoud, wc's en urinoirs spoelen, kleren wassen, HVAC...).

• Het afvalwaterbeheer op het perceel verbeteren

Via het ontwerp van systemen voor de afvoer en zuivering van afvalwater 'in situ' met het oog op het hergebruik ervan.

Bent u actief in een industriële sector zoals een drukkerij, tankstation, carwash, carrosserie- of houtverwerkingsbedrijf? Leefmilieu Brussel heeft **tools voor goede praktijken ontworpen, specifiek afgestemd op uw behoeften.**

De hulp van Leefmilieu Brussel omvat zelfs een **tool voor het berekenen van de afmetingen van voorzieningen voor regenwaterbeheer.**

Om de tools te downloaden:

www.leefmilieu.brussels > thema's > water > duurzaam waterbeheer **Water is een actueel aandachtspunt: download de niet-technische samenvatting van het Waterbeheerplan 2016-2021, waarin de uitdagingen voor, en initiatieven van het Gewest zijn weergegeven.**
Meer info: Milieueffectenrapport van het Waterbeheerplan

Waterbeheer, een bron van nieuwe beroepen?

WATER, KRINGLOOPECONOMIE

Boerderij Nos Pilifs is een beschutte werkplaats die 8 ploegen van tuinmannen telt. Hun hoofdopdracht bestaat erin de groene ruimten die hen zijn toevertrouwd op een gedifferentieerde manier te beheren, zonder pesticiden of hinderlijke interventies, om de biodiversiteit te bevorderen zonder de impact van hun activiteit op het milieu te vergroten.

Het groendak, een inrichting met meerdere kwaliteiten (thermische en geluidsisolatie, wateropvang, biodiversiteit).

Voorbeelden? Om regenwater bestemd voor besproeiing op te vangen, installeren de tuinmannen van Nos Pilifs boven- of ondergrondse tanks.

En om het water beter te doen afvloeien en tegelijk iets moois te creëren voor de gebruikers, leggen ze vijvers aan, waarbij ze ervoor zorgen dat het lagunes zijn die zuiveren op basis van zwaartekracht, dus op natuurlijke wijze of via pompen. Resultaat? Water met de kwaliteit van zwembadwater.

Groendaken met een onderlaag van bouwafval

Het groendak is een beproefde techniek die Nos Pilifs 'op het terrein' heeft verbeterd. Groendaken zijn bekend om hun thermisch isolatievermogen, maar bezitten ook de capaciteit om de afvloeiing van regenwater naar de riool te vertragen door het gedeeltelijk vast te houden in het plantentapijt. De evapotranspiratie van dit plantentapijt zuivert ook de lucht in de stad.

Gedurende lange tijd gebruikte Nos Pilifs voor de groendaken een onderlaag van vulkanische gesteenten, die tegen een hoge prijs moesten worden aangevoerd. Om de kosten te drukken, zijn de tuinmannen van Nos Pilifs overgeschakeld op eigen hulpbronnen door ter plaatse geproduceerde compost te gebruiken, alsook geplet en gereinigd baksteenpuin afkomstig van bouwafval van Brusselse werven. Hiermee hebben ze een onderlaag 'made in Pilifs' gemaakt, die vrij goed beantwoordt aan de definitie van de kringloopeconomie: een activiteit waarbij een beroep wordt gedaan op lokale arbeidskrachten om lokaal, op basis van afval, een ander product te vervaardigen.

"De aanleg van drainerende parkings of geulen die de insijpeling van water bevorderen, zijn andere technieken die worden gewaardeerd door onze professionele klanten, met wie we vertrouwensrelaties opbouwen en aan wie we een soms

Groendaken zijn bekend om hun thermisch isolatievermogen, maar bezitten ook de capaciteit om de afvloeiing van regenwater naar de riool te vertragen.

onvermoed dienstengamma kunnen aanbieden", heeft Etienne Duquenne ons toevertrouwd.

"Net zoals iedere onderneming, hebben ook wij de ambitie om onze onderneming voldoende rendabel te maken om de lonen van onze werknemers – 170 in totaal – te kunnen betalen. Naast de meer 'tuingerichte' beroepen, kunnen we nu ook diensten aanbieden op het vlak van 'duurzaam waterbeheer'. We hebben dus een heel divers aanbod, dat goed past bij onze zeer verschillende personeelsleden. En bovendien gaat het om echte lokale dienstverlening."

Meer info: www.nospilifs.be/nl

KORT BERICHT

22 MAART: SEMINARIE OVER REGENWATERBEHEER AAN DE BRON

In het kader van Wereldwaterdag organiseert Leefmilieu Brussel op dinsdag 22 maart 2016 op zijn site van Thurn & Taxis een seminarie over regenwaterbeheer aan de bron.

Werk u in een Brusselse gemeente of gewestelijke instelling, bent u architect, landschapsarchitect, professional op gebied van regenwaterbeheer in de openbare ruimte, student of gewoon geïnteresseerd in het onderwerp?

Kom dan luisteren naar professionals en wetenschappers die de balans opmaken van de vorderingen op het vlak van regenwaterbeheer aan de bron. U krijgt ook de gelegenheid om de initiatieven ter zake op het terrein te ontdekken. Op het programma: uiteenzettingen in de voormiddag en bezoeken in de namiddag.

Meer info : www.leefmilieu.brussels

Opdracht 'goedkeuring inventaris bodemtoestand' volbracht

BODEMS

Bent u verkoper, koper, investeerder of overheid, of hebt u gewoon interesse voor groenteteelt? Dan dient u de toestand te kennen van de grond die u aanbiedt of op het oog hebt. Voortaan is deze informatie vlot beschikbaar, doordat de goedkeuring van de inventaris van de bodemtoestand is afgerond.

De inventaris van de bodemtoestand vergemakkelijkt economische activiteiten.

Op 31 december 2015 bedroeg het aantal sites dat door Leefmilieu Brussel werd verwerkt in de inventaris van de bodemtoestand, 14.356 (3.005 ha, wat 18,6% van de gewestelijke oppervlakte vertegenwoordigt), nadat contact was opgenomen met ongeveer 37.000 eigenaars en uitbaters. De overige sites (6.640) werden niet in de inventaris opgenomen, omdat na heel wat minutieuze onderzoeken is gebleken dat de veronderstelling van verontreiniging ongegrond was.

Deze 14.356 sites kunnen als volgt worden onderverdeeld:

- Categorie 0 (potentieel verontreinigd): 9.396 sites (2.127 ha)
- Categorie 1 (niet verontreinigd): 1.003 sites (146 ha)
- Categorie 2 (licht verontreinigd): 1.165 sites (191 ha)
- Categorie 3 (verontreinigd, maar zonder risico): 1.809 sites (296 ha)
- Categorie 4 (verontreinigd en in onderzoek of behandeling): 983 sites (246 ha)

Waarom dient de inventaris van de bodemtoestand?

De inventaris van de bodemtoestand speelt een centrale rol in het beheer van de verontreinigde bodems in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, omdat hij het mogelijk maakt om:

- de volksgezondheid en het milieu te beschermen;
- de bestemming van de terreinen te plannen volgens hun bodemkwaliteit;
- informatie te geven aan iedereen die de bodemtoestand van een bepaald terrein wil kennen, in het bijzonder eigenaars, kopers, houders en aanvragers van een milieuvergunning, alsook aanvragers van een stedenbouwkundige vergunning;
- de noodzaak van een verkennend bodemonderzoek te bepalen, en in voorkomend geval, behandeling van de verontreiniging op te leggen.

En voordien?

In 2002 heeft Leefmilieu Brussel, op eigen initiatief en buiten elk wettelijk kader, de eerste inventaris opgesteld van verontreinigde en potentieel verontreinigde bodems. Oorspronkelijk was het de bedoeling om Leefmilieu Brussel te helpen om de milieuvergunningsdossiers beter te beheeren. Bovendien verschaft hij relevante informatie aan aannemers die graafwerken wilden uitvoeren in het kader van bouwwerken, en dat om het stilleggen van werven en de financiële gevolgen van dien te vermijden. In de inventaris van 2002 werden de sites hoofdzakelijk geregistreerd op basis van de milieuvergunningen in het bezit van Leefmilieu Brussel.

In 2004 werd deze inventaris gelegaliseerd via de 1ste 'Bodemordonnantie', waarin aan Leefmilieu Brussel werd opgelegd om een inventaris van verontreinigde of potentieel verontreinigde bodems op te stellen en actueel te houden. Via de tweede 'Bodemordonnantie' van 2009 werd Leefmilieu Brussel opnieuw verplicht om de structuur van de bestaande inventaris aan te passen en er andere inlichtingen aan toe te voegen, onder meer de bekende ongevallen en hun veroorzakers, alsook de categorieën van de bodemtoestand.

De verschillende stappen van het goedkeuringsproces

De gegevens in deze inventaris moeten zo betrouwbaar en volledig mogelijk zijn. Daartoe moesten ze worden goedgekeurd alvorens ze definitief aan de inventaris van de bodemtoestand werden toegevoegd. De doelstelling van deze goedkeuring bestond erin eigenaars en uitbaters van verontreinigde of vermoedelijk verontreinigde terreinen te informeren door hen de inlichtingen in het bezit van Leefmilieu Brussel toe te sturen. Die personen konden deze gegevens dan corrigeren of aanvullen.

De goedkeuring van de inventaris van de bodemtoestand is werkelijk gestart in 2011. Deze goedkeuring was aanvankelijk gericht op een totaal van 21.000 terreinen en gespreid over 5 jaar (tot eind 2015). Voorafgaand aan de goedkeuring van de inventaris ontdekten verkopers/kopers en uitbaters van terreinen de toestand van de bodem en de eraan verbonden verplichtingen pas op het moment van de ondertekening van de voorlopige koopakte bij de notaris, wat de projecten sterk vertraagde en soms zelfs blokkeerde.

Eind 2015 werd de goedkeuring van de inventaris van de bodemtoestand afgerond.

De 37.000 personen geïnformeerd in het kader van de goedkeuring van de inventarisgegevens, kunnen hun vastgoedtransacties en economische projecten voortaan met kennis van zaken plannen en eventuele verplichtingen tot onderzoek, of zelfs sanering, voorzien. Deze planning is mogelijk geworden door het mechanisme van bodemattestering (om het even wie kan voor een bepaald terrein een bodemattest verkrijgen, waarop de beschikbare gegevens en de eventuele na te komen verplichtingen zijn vermeld) en door de kaart van de bodemtoestand, gepubliceerd op de website van Leefmilieu Brussel.

Wij werken voor u

Zo had Leefmilieu Brussel op 31 december 2015 reeds het volgende afgeleverd:

- 220.000 bodemattesten in het kader van vastgoedtransacties en opstart/stopzetting van economische projecten;
- 8.656 verkennende bodemonderzoeken voor eenzelfde aantal percelen;
- waarvan er 4.476 vervuild bleken te zijn (52%);

- en waarvan er 1.377 werden gesaneerd (16%).

Vooruitzichten

De voornaamste uitdaging zal erin bestaan de inventaris van de bodemtoestand zo actueel mogelijk te houden om zo snel mogelijk informatie te kunnen verstrekken die zo volledig en betrouwbaar mogelijk is.

Deze dagelijkse actualisering gebeurt via verschillende informaticatoepassingen, die het mogelijk maken de technische gegevens automatisch te importeren en ze, na verificatie, op te nemen in de inventaris van de bodemtoestand, wat de inventaris en de bijhorende kaart ogenblikkelijk updatet.

De in de inventaris te importeren technische gegevens worden aangeleverd door bodemverontreinigingsdeskundigen, notarissen, het grote publiek, overheden die stedenbouwkundige of milieuvergunningen afleveren (opstart, overdracht, stopzetting van activiteiten), en ten slotte via de melding van ongevallen die de bodem

kunnen verontreinigen. Zo worden dagelijks de gegevens van ongeveer 50 sites geactualiseerd.

Ontdek via filmpjes wat Leefmilieu Brussel allemaal doet voor propere bodems.

Waarom streven naar propere bodems en hoe? Ontdek onze nieuwe filmpjes, zeer toegankelijk en zelfs ludiek. Het beheer van verontreinigde bodems is een van de opdrachten van Leefmilieu Brussel. Maar deze opdracht wordt niet altijd goed begrepen.

Waarom moet men saneren? En wat moet ik doen als mijn terrein vervuild is? Kan ik premies en steunmaatregelen krijgen? Wat heeft men al gedaan? Wat moet nog worden gedaan? En vooral, wat is het nut ervan?

Leefmilieu Brussel antwoordt op al deze vragen in 4 nieuwe animatiefilmpjes die elk een tweetal minuten duren. De filmpjes zijn beschikbaar in 3 talen (Nederlands, Frans, Engels). De filmpjes zijn grafisch geanimeerd, eenvoudig, duidelijk, in kleur, didactisch en zelfs ludiek! Met deze filmpjes wordt de wetgeving omtrent verontreinigde bodems begrijpelijker, worden de procedures minder mysterieus en worden de voordelen voor burgers en ondernemingen duidelijk.

Met dit opzettelijk didactisch maar geenszins saai initiatief wil Leefmilieu Brussel een positieve boodschap uitzenden naar iedereen die zich afvraagt wat hij kan of moet doen om de bodem te saneren en welke steunmaatregelen hiervoor bestaan, wat er reeds gedaan is en wat er nog moet worden gedaan. Het gaat immers om de gezondheid en het algemeen belang: zou men 400 ha extra terrein links laten liggen wanneer men, zoals het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, geconfronteerd wordt met tal van demografische en sociaaleconomische uitdagingen?

Ontdek de filmpjes
<https://vimeo.com/album/3750925>

KORT BERICHT

ENERGIEPREMIES 2016

Streven naar de beste energieprestaties voor iedereen

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft op 24 september 2015 het energiepremiestelsel 2016 goedgekeurd. Het totaalbudget van 22 miljoen euro blijft behouden. Om de inspanningen te concentreren op de meest efficiënte werkzaamheden, ligt de nadruk op audit, isolatie en verwarming.

Wij raden u aan om kennis te nemen van de algemene voorwaarden en de technische voorwaarden alvorens de werken aan te vatten.

Nieuwigheden

- Collectieve voorzieningen (scholen, kinderdagverblijven, rusthuizen, enz.) en mede-eigenaars behoren tot categorie C, de zgn. "lage inkomens".
- De eigenaar-verhuurder behoort tot categorie C op 2 voorwaarden.
- De bedragen van de inkomenscategorieën werden verhoogd.
- De verwarmingstoestellen (verwarmingsetel, warmtepomp, zonneboiler) krijgen voortaan een energielabel.

- De verbuizing van rookkanalen voor de afvoer van verbrandingsgassen van verwarmingsketels krijgt ofwel een individuele premie (bonus inwendig rookkanaal in de premie C1) of een collectieve premie (C6).
- Huurders die van convectoren op gas willen overschakelen, kunnen gebruikmaken van de nieuwe premie C2.

Overgangsregeling

Om de personen die reeds werken zijn begonnen en waarvan de energiepremie in 2016 verdwijnt, gerust te stellen, werd er een overgangsregeling aan de voorwaarden van 2015 ingesteld tot eind februari 2016 (met uitzondering van de premie F huishoudtoestellen).

Het is dus niet langer mogelijk om een premie aan te vragen voor een droogkast of een koelkast/diepvriezer waarvan de factuur in 2016 werd opgemaakt.

Werken/toestellen met 2015 als datum op de saldofactuur kunnen nog worden ingediend tot 30 april 2016.

In elk geval blijft de regel van 4 maanden van toepassing.

Nog vragen?

Raadpleeg onze website in verband met de energiepremiestelsel 2016: www.leefmilieu.brussels/energiepremiestelsel

DE WEEK ZONDER PESTICIDEN

Van 20 tot 30 maart streeft Brussel naar 'nul pesticiden'. Ter gelegenheid van de inmiddels traditionele 'Week zonder pesticiden' worden overal in Brussel tal van activiteiten georganiseerd om een breed publiek te sensibiliseren

voor de risico's verbonden aan deze producten. Het publiek wordt ook gewezen op het belang – voor iedereen – van het gebruik van alternatieven. In dit kader vinden ook bepaalde activiteiten plaats die bedoeld zijn voor professionals.

Drinkwater beschermen

Wist u dat 3% van het leidingwater in Brussel wordt geput onder het Ter Kamerenbos en het Zoniënwoud?

Sinds 1 januari 2016 is het gebruik van pesticiden voor iedereen, professionals en privépersonen, verboden in het beschermingsgebied van de waterwinningen gelegen in het Ter Kamerenbos en langs de Lorrainereef (wijk Bascule-Langeveld). De Week zonder pesticiden en Wereldwaterdag bieden de gelegenheid om er sensibiliseringsacties te voeren (op 20 maart).

www.leefmilieu.brussels/news/de-week-zonder-pesticiden-wordt-georganiseerd-samen-met-u

Nieuwe wetgeving

Ontdek de nieuwe wetgeving inzake leefmilieu, stedenbouw en energie, goedgekeurd door de Brusselse overheid.

Materie	Juridische aard	Data	Inhoud
Mobiliteit	Besluit van de Regering	Van 3/12/2015, BS van 11/12/2015	houdende wijziging van de prijzen voor het vervoer van reizigers op het net van het stads- en streekvervoer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Natuur	Ordonnantie	Van 3/12/2015, BS van 11/12/2015	houdende instemming met het Protocol inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiend uit hun gebruik bij het Verdrag inzake biologische diversiteit, en met de bijlage ervan, gedaan te Nagoya (Japan) op 29 oktober 2010
Klimaat	Ordonnantie	Van 3/12/2015, BS van 11/12/2015	houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 17 juli 2015 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de overdracht van toegewezen eenheden naar de Gewesten voor de periode 2008-2012
EPB	Beslissing van het BIM	Van 19/11/2015, BS van 11/12/2015	houdende wijziging van de beslissingen van het Brussels Instituut voor Milieubeheer houdende de vaststelling van een alternatieve berekeningsmethode ten gevolge van een gelijkwaardigheidsaanvraag voor een bouwproduct in het kader van de energieprestatie-regelgeving, voor de beoordeling van het vraaggestuurde ventilatiesysteem, en met een geldigheid tot en met 31/12/2014
Werven	Besluit van de Regering	Van 3/12/2015, BS van 15/12/2015	tot wijziging van artikel 3, § 2, tweede lid van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 30 januari 2014 betreffende de coördinatie van de bouwplaatsen op de openbare weg
Water	Besluit van de Regering	Van 3/12/2015, BS van 17/12/2015	tot vaststelling van een opvolgings- en rapporteringshulpmiddel ter bepaling van de reële kostprijs van het water in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en tot opheffing van het besluit van 22 januari 2009 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van een gestandaardiseerd boekhoudplan van de watersector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Mobiliteit	Besluit van de Regering	Van 17/12/2015, BS van 8/01/2016	tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 juni 2009 betreffende het vervoer via de weg of per spoor van gevaarlijke goederen, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen
Water	Besluit van de Regering	Van 17/12/2015, BS van 8/01/2016	tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 24 maart 2011 tot vaststelling van de milieukwaliteitsnormen, de basiskwaliteitsnormen en de chemische normen voor de oppervlaktewateren tegen de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen en andere verontreinigende stoffen
Energie	Besluit van de Regering	Van 17/12/2015, BS van 8/01/2016	betreffende de promotie van groene elektriciteit
Energie	Ordonnantie	Van 18/12/2015, BS van 13/01/2016	tot wijziging van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing
Energie	Besluit van de Regering	Van 18/12/2015, BS van 13/01/2016	tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 november 2012 tot vastlegging van de quota van groenestroomcertificaten voor het jaar 2013 en volgende

Leefmilieu Brussel is de benaming, naar het publiek toe, van het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM), de administratie voor leefmilieu en energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In alle administratieve en juridische handelingen wordt echter de wettelijke benaming "BIM" gebruikt.

Leefmilieu Brussel News is een driemaandelijkse uitgave van Leefmilieu Brussel voor professionals.

Redactie: Frédérique Bouras

Lay-out: Laurence Jacmin - www.ligne33.be

Leescomité: Florence Didion, Isabelle Degraeve, Tom Penxten.

V. U.: F. Fontaine en M. Gryseels
Havenlaan 86C/3000 - 1000 Brussel

Fotokrediet:

Pagina 1 : Dieter Telemans
Pagina 2 : Dieter Telemans / Thinkstock
Pagina 3 : Dieter Telemans
Pagina 4 : Xavier Claes
Pagina 5 : Nos Pilifs
Pagina 6 : Xavier Claes

Gedrukt met plantaardige inkt op gerecycleerd papier

Sommige teksten van deze publicatie hebben tot doel wetteksten te duiden. Om de ware juridische toedracht te kennen van deze teksten, verwijzen wij u naar het Belgisch Staatsblad.